

طراحی محلات سنتی شهری (TND) رهیافتی به سوی بازتوسعه شهری

علیرضا نوفل*، پارین کلبادی^۲

- ۱- عضو هیئت علمی دانشگاه شیخ بهایی، اصفهان، بهارستان، بلوار بهشت، دانشگاه شیخ بهایی، گروه شهرسازی. alireza.noofel@gmail.com
- ۲- مدرس دانشگاه، تهران، میدان قدس، خیابان دربند، بالاتر از ظهیرالدوله، ساختمان نوژان، طبقه ۳، واحد ۱۰. Parin.kolbadi@gmail.com

چکیده

انجمن نوشهرگرایی در قالب یکی از مطرح ترین دیدگاه‌های شهرسازی در سطح جهان است، که شکل‌گیری آن از اواخر دهه ۱۹۷۰ و ابتدای دهه ۱۹۸۰ شروع شده و در دهه ۱۹۹۰ رشد سریعی داشته است که به مسائلی از قبیل پراکنش نامنظم، نابودی محیط زیست، از دست رفتن زمین‌های کشاورزی، فرسایش میراث مصنوع و کاهش سرمایه گذاری در بخش مرکزی و ... توجه دارد.

راهکارهای این مشکلات مستلزم برنامه ریزی منسجم و یکپارچه است می‌دانیم که راه حل های کالبدی به خودی خود موثر واقع نمی‌شود بلکه باید راه حل‌هایی برای مسائل و مشکلات اجتماعی، اقتصادی، زیست محیطی در یک چارچوب منسجم کالبدی مطرح شود تا به نتیجه مطلوب برسد. از مهم ترین موضوعاتی که در نوشهرگرایی مورد توجه قرار می‌گیرد: تاکید بر اصول بنیادین طراحی شهری در مقیاس محله و سازگاری و هم سویی منحصر به فرد با پیرامون است که از طریق راهکار طراحی محله‌ای سنتی می‌توان به این مهم دست پیدا کرد و باعث توسعه درون‌زای محله‌ای و تقویت محلات شهری شد.

در مقاله حاضر ابتدا تاریخچه و سیر تحول جنبش نوشهرگرایی به اجمال مورد بررسی قرار گرفته است، اصول و معیارهای آن مطرح شده و از طریق معرفی راهکار طراحی محله‌ای سنتی با اصول و قواعد آن می‌توان به چارچوبی کلی برای جلوگیری از گسترش بی‌رویه شهرها و تقویت ساختارهای سنتی محلات برای باززنده سازی و احیاء مجدد آن-ها رسید، این امر با توجه به غنای شهرسازی سنتی ایران و بافت های ارزشمند شهرها، دارای بستری مناسب جهت اجرای طرح‌های جدید است.

واژه‌های کلیدی: نوشهر گرایی، طراحی محله‌ای سنتی، کاربری مختلط، حمل و نقل عمومی، محورهای پیاده.